

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: (O. Cojocaru)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (V. Sîrbu, V. Mihaila, A. Minciuna)

Î N C H E I E R E

18 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral cauzat prin această încălcare,

împotriva deciziei din 24 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 19 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La 03 noiembrie 2016, Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral cauzat prin această încălcare.

În motivarea acțiunii, reclamantul Gheorghe Străisteanu, a indicat că, la 23 ianuarie 2016, a depus la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al RM, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la informație și repararea prejudiciului material și moral.

Reclamantul Gheorghe Străisteanu, a invocat că, judecătorul Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, Vlah Ciprian, timp de 10 luni nu a convocat nici o ședință de judecată, nu a executat decizia din 13 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a dispus restituirea cauzei civile la rejudicare în instanța de fond. La 15 iulie 2016, judecătorul, Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, Vlah Ciprian, a emis o încheiere de restituire a cererii de chemare în judecată cu toate înscrisurile anexate, care prin decizia din 27 octombrie 2017 a Curții de Apel

Chișinău a fost casată, cu restituirea cauzei în aceeași instanță pentru examinare în fond.

Reclamantul Gheorghe Străisteanu, a relatat că, încălcarea dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei civile din 23 ianuarie 2016, se datorează exclusiv judecătorului Vlah Ciprian, care timp de 10 luni nu a convocat ședința de judecată, nu a început examinarea cauzei și a inventat diferite motive de restituire a cererii de chemare în judecată.

Reclamantul Gheorghe Străisteanu, a menționat că, cerere de chemare în judecată a fost înregistrată la 23 ianuarie 2016, iar încheierea de restituire a cererii de chemare în judecată, cu înscrisurile anexate a fost emisă la 15 iulie 2016 peste 6 luni de zile.

Reclamantul Gheorghe Străisteanu, a invocat că, termenul de examinare a cauzei a depășit 10 luni de zile și instanța de judecată a avut un comportament absolut pasiv, abuziv, în vederea pregătirii cauzei spre examinare în fond și emiterea încheierilor judecătorești, în termenul stabilit de lege.

Reclamantul Gheorghe Străisteanu, a indicat că, în cazul constatării încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei, în mod obligatoriu se repară și prejudiciul moral cauzat. Or, încasarea acestuia constituie o obligație impusă prin lege.

Reclamantul Gheorghe Străisteanu, a menționat că, prejudiciul moral este în directă legătură causală cu acțiunile ilegale ale Ministerului Justiției al RM.

Reclamantul Gheorghe Străisteanu, a solicitat admiterea acțiunii, constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile din 23 ianuarie 2016, încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul său, a sumei în mărime de 5 500 lei cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin încălcarea gravă a dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile din 23 ianuarie 2016 și emiterea încheierilor judecătorești din 25 martie 2016, 18 aprilie 2016 și 15 iulie 2016.

Prin hotărârea din 19 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral, s-a constatat încălcarea dreptului lui Gheorghe Străisteanu la examinarea în termen rezonabil a cauzei, s-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu prejudiciul moral în mărime de 500 lei. În rest pretenția lui Gheorghe Străisteanu cu privire la încasarea prejudiciului moral s-a respins.

Prin decizia din 24 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției al RM, s-a menținut hotărârea din 19 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral.

La 26 martie 2018, Ministrul Justiției al RM, a declarat recurs împotriva deciziei din 24 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei decizii, prin care acțiunea lui Gheorghe Străisteanu să fie respinsă integral.

În motivarea cererii de recurs recurentul Ministerul Justiției al RM, a indicat că, consideră decizia instanței de apel neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Recurentul Ministerul Justiției al RM, a menționat că, concluzia instanței de apel de respingere a apelului este eronată, deoarece perioada de examinare din speța principală, pentru care se pretinde constatarea încălcării art. 6 din Convenție și art. 2 din Legea nr. 87, nu poate fi imputată exclusiv instanței de judecată. Conform raportului motivat se constată că cauza, în care se invocă încălcarea dreptului la un proces rezonabil, a fost examinată cu respectarea drepturilor tuturor participanților la proces, or instanța de judecată nu poate îngreuna alte drepturi procesuale ale participanților, pe motiv că ulterior se va tergiversa examinarea unei cauze.

Recurentul Ministerul Justiției al RM a invocat că, Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, operează cu noțiunea de judecare a cauzei, iar în speța dedusă judecării, cauza a fost pusă pe rol, conform raportului prezentat de Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani la 11 noiembrie 2016, prin urmare admiterea pretenției cu privire la încasarea prejudiciului moral din contul bugetului de stat, nu este justificat prin probe.

Recurentul, a susținut că, toate argumentele invocate de instanța de fond, în motivarea hotărârii poartă, doar un caracter declarativ, formal fără a dispune de careva suport probatoriu și legal.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 24 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 21 februarie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 2978 (f. d. 92), însă dovada recepționării acesteia la materialele cauzei, lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de Ministerul Justiției al RM, la data de 26 martie 2018, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 30 mai 2018, în adresa intimatului Gheorghe Străisteanu, a fost expediată copia recursului declarat de Ministerul Justiției al RM, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul, Gheorghe Străisteanu, nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv, și nu au depus referință în termenul stabilit, la cererea de recurs declarată de Ministerul Justiției al RM.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ministerul Justiției al RM, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele

indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al RM, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Ministerul Justiției al RM, se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apela apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al RM.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se considera inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, împotriva deciziei din 24 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral cauzat prin această încălcare.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan